

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

כ"ו בטבת, תשפ"ב
30 בדצמבר 2021
4700-1011-2021-0003133
(בתשובה נא לציין מס')

לכבוד,

גב' הדס הולצשטיין-תמיר, עו"ד

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל-אביב

באמצעות דוא"ל: hadastamir@tauex.tau.ac.il

שלום רב,

הגדרות: הפרת חובת ניהול פנקס תובענות ייצוגיות

סימוכין: מכתב מיום 12.4.21, מיום 22.6.21, ומיום 22.12.21 ומכתבנו מיום 2.6.21 ומיום 4.10.21

בשם מרשתי, הנהלת בתי המשפט, הריני מתכבדת להשיב למכתבך שבסימוכין, בדברים הבאים:

1. בראשית הדברים, אבקש להביע את הערכתי לתרומתך הרבה ופועלך בתחום התובענות הייצוגיות.
2. בטרם אתייחס לגופם של דברים, אבקש להבהיר כי גם הנהלת בתי המשפט מייחסת חשיבות רבה למעמדו וחשיבותו של פנקס התובענות הייצוגיות בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן – החוק) ותקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 (להלן – התקנות).
כן אציין בעניין זה, כי הנהלת בתי המשפט מודעת היטב לחשיבות הציבורית הרבה שנעוצה בעדכון פנקס התובענות הייצוגיות, ופועלת בכל עת על מנת להגשימה.
3. אכן, תכלית הרישום בפנקס התובענות הייצוגיות, היא ליתן ביטוי פומבי לדבר הגשת בקשה לאישור תובענה כייצוגית באופן שיהיה נגיש וגלוי, ולאפשר ריכוז שקוף של המידע על תובענות ייצוגיות לטובת הציבור, בין היתר כדי לאפשר הן לתובעים פוטנציאליים והן לגופים שונים בעלי עניין (כגון גופים צרכניים) לשקול את צעדיהם (ר' ע"א 5503-11 אליהו דבח נ' מירון דינרי (פורסם בנבו, 25.1.12), פסקה ט"ז).

הנהלת בתי המשפט ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

ר' בעניין זה גם תזכיר הצעת החוק שם צוין כי, "בין המטרות לניהולו של פנקס תובענות ייצוגיות ניתן למנות את מניעתו של דיון במספר בקשות לניהול תובענות ייצוגיות במקביל..." (תזכיר חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ה – 2005, עמ' 43).

4. בהתאם לכך, קבע המחוקק במסגרת סעיף 28(א) לחוק כי "מנהל בתי המשפט ינהל פנקס תובענות ייצוגיות (בחוק זה – הפנקס) שבו יירשמו הודעות שנמסרו לו לפי סעיפים 6(א), 10(ב), 14(ב), 16(ד), 18(ג), 19(ה) ו-25(ז) וכן כל פרט אחר שהשר יורה לרשמו;..."

5. ואולם, תכלית זו, לרבות הוראות סעיף 28 לחוק שנועדו להגשימה, אינה עומדת לבדה.

6. עדכנו של פנקס התובענות הייצוגיות, כמתחייב מהחוק ומהתקנות, מותנה, בין היתר בשיתוף פעולה מטעם בעלי הדין בהיותם נדרשים למלא את חלקם בהסדר הקיים, ולהמציא למנהל בתי המשפט, על גבי טופס 3 לתקנות, את המידע והמסמכים הנדרשים לצרכי עדכון הפנקס.

הוזה אומר, ככל שבעלי הדין לא ימציאו למנהל בתי המשפט את המידע ו/או המסמכים הנדרשים על גבי טופס 3 לתקנות, הרי שלהנהלת בתי המשפט יש קושי ממשי בעדכון פנקס התובענות הייצוגיות כמתחייב מהוראות הדין.

בנסיבות הללו, הרי שזקיפתם של הליקויים הנטענים במכתבך שבסימוכין לחובתה של הנהלת בתי המשפט באופן בלעדי, יש בה משום התעלמות מן החובות הסטטוטוריות שהמחוקק ראה להטיל על הצדדים לתובענות הייצוגיות, כמו גם מאופיו האדוורסרי של ההליך המשפטי במדינת ישראל.

7. כפי שבוודאי ידוע לך, במהלך השנים האחרונות בחנה הנהלת בתי המשפט תהליכים שונים במטרה להתגבר על הצורך להסתמך על שיתוף הפעולה מטעמם של בעלי הדין, והכל במטרה לטייב את מלאכת ניהול פנקס התובענות הייצוגיות.

בתוך כך, בין היתר, פרסמה הנהלת בתי המשפט נהלי מזכירות שונים במטרה להגשים את התכלית האמורה והנהיגה שינויים תפעוליים שונים לצורך הוצאתם אל הפועל.

בפועל, למרות הטמעת הנהלים ולמרות ההתאמות התפעוליות שנעשו, ואף על פי שהנהלת בתי המשפט עשתה כל שלאל ידה כדי להבטיח עדכון הפנקס כנדרש, גם היום, ניתן למצוא מעת לעת כשלים טכניים נקודתיים בעדכנו.

זאת ועוד, הנהלת בתי המשפט בחנה את האפשרות לקדם תיקון של התקנות, במסגרתו הוצע לקבוע כי למזכירות ו/או למזכיר המשפטי תהא הסמכות לדחות מרישום בקשה לאישור תובענה כייצוגית במקרים בהם המבקש הייצוגי לא צירף לבקשה טופס 3 כנדרש על פי דין.

הנהלת בתי המשפט ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

הצעה זו לא קודמה בסופו של יום על ידי משרד המשפטים, בין היתר, משום שנמצא כי ההסדר המוצע אינו עולה בקנה אחד עם הוראות הדין אשר אינן מתנות את פתיחת ההליך הייצוגי בצירוף טופס 3.

8. **לגופו של עניין**, אבקש לעדכן אותך כי במהלך החודשים האחרונים יזמה הנהלת בתי המשפט פרויקט רחב היקף בעל היבטים תפעוליים ומחשוביים משמעותיים, במטרה להתגבר על אותם כשלים נקודתיים בעדכון הפנקס.

להלן פירוט אודות שלבי הפרויקט ומטרותיו, וכן לוחות הזמנים להשלמתו, כפי שהוצגו ללשכה המשפטית על ידי חטיבת המזכירות בהנהלת בתי המשפט, שאמונה על ביצועו:

8.1 **בשלב הראשון**, הופקו נתונים אודות כל תיקי התובענות הייצוגיות שנפתחו בבתי המשפט השונים החל משנת 2010 (מועד הפעלת מערכת נט המשפט). אעדכן, כי המדובר בלמעלה מ-14,000 תיקים.

8.2 **בשלב השני**, הוקמו צוותים מיוחדים, בכל אחת ממזכירות בתי המשפט, שמטרתם לעבור על כל התיקים שהתנהלו בבתי המשפט, ולברוק האם המסמכים שהוגשו במסגרתם, ואשר טעונים פרסום בהתאם להוראות הדין, אכן מפורסמים בפנקס.

תהליך מורכב זה נעשה על ידי השוואה ידנית פרטנית של כל אחד מהמסמכים בתיקים הללו במערכת "נט המשפט", אל מול פנקס התובענות הייצוגיות.

להלן פירוט המסמכים שנבדקים במסגרת הבדיקה האמורה:

(1) בקשה לאישור תובענה כייצוגית וכתב תביעה בהליך העיקרי.

היה ולא צורף לבקשה לאישור התובענה כייצוגית טופס 3 על ידי יוזם ההליך, תשמר הבקשה לאישור בפנקס ללא פירוט בעניין השאלה המשפטית, הקבוצה וכיוצ"ב;

(2) כתבי טענות בעניינו של הסדר פשרה, לרבות ההסדר שמבוקש לאשר במסגרת ההליך הייצוגי;

(3) הודעות החייבות בפרסום לפי דין;

(4) כתבי טענות בערכאות הערעור;

(5) פסקי דין;

(6) החלטות החייבות בפרסום לפי דין.

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

8.3 בשלב השלישי, הונחו הצוותים לעדכן את כל המסמכים החסרים בתיקים.

מלאכת עדכון המסמכים נעשית בתהליך דו שלבי:

בשלב הראשון, נערכה הבדיקה באופן ידני, וככל שנמצא שמסמך פלוני שחייב בפרסום חסר בפנקס, נדרש הגורם האנושי לשמור אותו בתיקייה הייעודית ב"נט המשפט".

התיקייה הייעודית מקושרת לפנקס התובענות הייצוגיות ולכן בשלב השני, ממשיך את הפעולה תהליך מחשובי "שואב" את המסמך מ"נט המשפט" לפנקס באופן אוטומטי.

8.4 בשלב הרביעי, נערכה עבודת מטה שמטרתה לתקן את פעולות הצוותים המיוחדים שהוקמו בבתי המשפט השונים.

גם כאן, פעולת התיקוף נעשית בתהליך דו שלבי - פעם אחת ביחס לבדיקה האנושית, ובפעם השנייה ביחס לתהליך המחשובי.

בתוך כך, ככל שנמצא שמסמך פלוני שחייב בפרסום לא תויק בתיקייה הייעודית, נדרש הגורם המתקן לבחון ולתקן את מקור הכשל, זאת כמובן לצד השלמת המסמך החסר.

בנוסף, ככל שמסמך פלוני לא "נשאב" לפנקס באופן אוטומטי מסיבה מחשבתית כזו או אחרת, מועבר המקרה לבחינה ותחקור של אנשי המחשוב בהנהלת בתי המשפט לצרכי זיהוי מקור הכשל ומניעת הישנות של מקרים מעין אלו בעתיד.

9. להשלמת התמונה אעיר, כי הצוותים שהוקמו בבתי המשפט השונים לצרכי הפרויקט, צפויים להמשיך לפעול גם לאחר השלמתו, לעדכון השוטף של פנקס התובענות הייצוגיות בהתאם לכללים והנהלים שפורטו לעיל.

10. חטיבת המזכירות של הנהלת בתי המשפט צופה כי פרויקט עדכון פנקס התובענות הייצוגיות יושלם עד לסוף חודש ינואר 2022 או בסמוך לכך.

כאמור לעיל, בסיומו של הפרויקט צפוי פנקס התובענות הייצוגיות להוות "תמונת מראה" של כל המסמכים שחייבים בפרסום בהתאם להוראות הדין ואשר קיימים בתיק במערכת "נט המשפט".

11. בנסיבות הללו, אני סבורה שיש במכתבי זה כדי להוות מענה מספק לפניותיך שבסימוכין.

12. לסיום, אבקש להתנצל על העיכוב במתן המענה לפנייתך.

13. מובן כי אין באמור במכתב זה בכדי לפגוע ו/או לגרוע מכל טענה העומדת למרשתי.

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

Office Of the Legal Adviser

לשכת היועץ המשפטי

בכבוד רב,

הילה בוסקילה, עו"ד
לשכת היועץ המשפטי

העתק:

לשכת מנהל בתי המשפט

עו"ד ברק לייזר, היועץ המשפטי להנהלת בתי המשפט

עו"ד רוני נויבאר, ראשת אשכול (אזרחי), מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים

עו"ד אלעד מן, עמותת הצלחה

רח' כנפי נשרים 22 ירושלים 95464

Kanfey Nesharim st. 22, Jerusalem, 95464, Israel
טל': 074-7481919 פקס: 074-7481887

E-mail: mishpatit@court.gov.il -עדיפות לדוא"ל